

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το πρόβλημα με τις ΗΠΑ

 Του Γιάννη Καρτάλη
 jkartalis@tovima.gr

Εντονες αναταράξεις στις σχέσεις Ηνωμένων Πολιτειών και Ενωμένης Ευρώπης αναμένεται να εκδηλωθούν κατά τη διάρκεια της νέας χρονιάς – και μάλιστα από την αρχή της – και είναι πολύ πιθανό να έχουν ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός νέου σκηνικού, όπου το κύριο ζητούμενο θα είναι η αναζήτηση τρόπων για να ξεπεραστούν εντελώς αντίθετες νοοτροπίες και αντιλήψεις. Γεγονός που για πρώτη φορά θα συμβεί στη μεταπολεμική ιστορία. Και τούτο διότι: Πρώτον, στον Λευκό Οίκο θα εγκατασταθεί ένα άτομο στερούμενο παντελούς πολιτικής εμπειρίας σε όλα τα επίπεδα και με εξαιρετικά επικίνδυνες επιλογές προσώπων με ακραίες αντιλήψεις, όπως δείχνουν τουλάχιστον οι έως τώρα δι-

ορισμοί υπουργών και πρέσβων σε καίρια πόστα. Και, δεύτερον, επειδή η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εισέλθει σε μια μακρά μεταβατική περίοδο αβεβαιότητας όχι μόνο λόγω των εξελίξεων γύρω από το περιώνυμο Brexit και την πολιτική αστάθεια στην Ιταλία, αλλά και λόγω των κρίσιμων εκλογών στη Γαλλία, στη Γερμανία και στην Ολλανδία.

Ήδη έχουν προκληθεί έντονες αντιδράσεις με τους διορισμούς των υπουργών Εξωτερικών και Αμυνας (που άπτονται της γενικότερης αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής), με τους οποίους θα πρέπει να συνεργαστούν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις για την αντιμετώπιση σωρείας σοβαρότατων εκκρεμοτήτων, από τις σχέσεις με τη Ρωσία έως τα πολυδαίδαλάδη προβλήματα της Μέσης Ανατολής, της Κίνας κ.λπ., κ.λπ. Όταν μάλιστα θεωρούνται πλέον δεδομένες η στροφή του Ντόναλντ Τραμπ προς το Κρεμλίνο και η στήριξη των ακροδεξιών πολιτικών στο Ισραήλ με τον διορισμό ενός πρέσβη ο οποίος έχει ανοιχτά εναντιωθεί στη δημιουργία παλαιστινιακού κράτους και ταχθεί υπέρ της μεταφοράς της πρωτεύουσας του Ισραήλ στην Ιερουσαλήμ. Για να μη μιλήσουμε για τις άλλες επιλογές που απειλούν τις συμφωνίες που έχουν γίνει για την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική πρόνοια ή τα εργατικά δικαιώματα και που συνιστούν μια γενικότερη ανατροπή των έως τώρα δεδομένων.

Αυτές τις προκλήσεις έχει τώρα να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, παράλληλα με την τεράστια πρόκληση της δικής της επιβίωσης. Σε ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον βιβλίο που μόλις κυκλοφόρησε («Υπεράσπιση της Ευρώπης», εκδόσεις Παπαδόπουλος) ο γνωστός καθηγητής κ. Λουκάς Τσούκαλης επισημαίνει ότι η Ευρώπη χρειάζεται μια καταλυτική αλλαγή, μια μεγάλη ιστορική πρωτοβουλία, την οποία μπορεί να αναλάβει η Γερμανία σε συνεργασία με τη Γαλλία και με μερικές χώρες του αρχικού πυρήνα. Αρκεί να αντιληφθούν οι Γερμανοί ότι θα πρέπει να θυσιάσουν κάποιες από τις βασικές τους προτεραιότητες για χάρη του κοινού ευρωπαϊκού καλού. Μπορεί όμως να συμβεί αυτό; Την απάντηση ίσως θα την έχουμε μετά τις εκλογές στις δύο αυτές χώρες, που θα δείξουν αν υπάρχει η δυνατότητα για την απαραίτητη αυτή συνεργασία. Ας μην ξεχνάμε όμως ότι χάρη στη συνεργασία αυτή δημιουργήθηκε η Ενωμένη Ευρώπη.